

Zini, sargā, copē!

Ungurpils ezera saimnieks rūpējas gan par ezeru, gan apkārtnes iedzīvotājiem

Ungurpils dzirnavu ezers Alojas novadā ir viena no dabas pērlēm, ko apvij arī dažādas teikas, piemēram, par peldošo salu izcelsmi. Šobrīd pa ezeru peld pat trīs. Starp citu, tās pieteiktas elektroniskajai Latvijas ainavu dārgumu krātuvei *Latvijas ainavu dārgumi vakar, šodien, rīt*. Tāpat ezers un tā salas apdziedātas pērn uzņemtajā filmā *Klaidoņstāsts*.

Ezers, kas savulaik uzpludināts uz Joglas upes dzirnavu vajadzībām, ir publiska ūdenstilpe – puse no tā pieder novada pašvaldībai, puse – privātpašniekam. Ūdenstilpi brīvprātīgi, nebūdami ne īpašnieki, ne apsaimniekotāji, aprūpē un sargā biedrība *Ungurpils ezera saimnieks*. Tā dibināta, lai pretdarbotos tobrīd zeļošajai maluzvejnīcībai. Biedrības vadītājs, ungurpilietis Andrejs Hansons vērtē, ka nu situācija jūtami uzlabojusies. Protams, esot atsevišķi gadījumi, bet vairs ne tuvu nav kā iepriekš, kad ūdenstilpē mesti pat kilometriem gari tīkli. Novada dome pilnvarojusi 2 biedrības pārstāvjus kā sabiedrisko inspektoros pārbaudīt makšķernieku kartes. Šobrīd biedrībā ir apmēram 30 biedru, no kuriem puse – aktīvie. Pēdējos gados viņu rindas papildinājuši arī iedzīvotāji, kuri neaizraujas ar makšķerēšanu. – *Tie ir ungurpilieši, kuri vēlas, lai te ir kārtība, attīstība, lai mēs visi šeit varētu labi justies, dzīvot un atpūsties – gan bērni, gan pieaugušie un seniori*, – teic A. Hansons.

Biedrība, gan piesaistot Eiropas Savienības līdzfinansējumu, gan paši saviem spēkiem ir daudz darījuši ezera un tā apkārtnes labā. Sakopta ezera krasta zona un arī parka daļa (uzstādīta kokā izgrebta norāde uz Ungurpils parku), tāpat izveido-

Kopš pavasara Ungurpils dzirnavu ezerā Alojas novadā peld trīs salas (iepriekš bija divas). Savulaik šādu salu bijis pat 12

tas vairākas makšķerēšanas vietas, laipas un izbūvēta laivu piestātne. Uzcelts arī skatu tornis ezera krastā, kas pilda divas funkcijas – palīdz labāk pārrēzēt ezeru un konstatēt *malīku* aktivitātes un veicina tūrismu, ļaujot nesteidzīgi vērot dabu. Iegādāta arī laiva ar elektrodzinēju, eholote un fotoaparāts. Šobrīd tiek īstenoti divi jauni projekti, kas piesaistīs ezeram apmeklētājus. Gar ezeru vairāk nekā 300 m garumā top pastaigu-mācību taka. – *Gar to uz planšetēm būs informācija par Ungurpils ezeru un parku, tāpat par ciemata vēsturi. Domājams, drīz to pilnībā pabeigsim, bet atklāsim pirms mācību gada sākuma, jo lielākoties tā domāta skolēniem*, – stāsta sarunbiedrs. Ar jauninājumiem tiek papildināts ciemā esošais bērnu rotaļlau-

kums, ko biedrība sāka veidot jau aizpērn. *Ungurpils ezera saimnieks* iesaistās arī ciemata sabiedriskajā dzīvē un cenšas to bagātināt. Biedrība atbalsta dažādu pasākumu rīkošanu uzņēmējdarbības atbalsta centrā-bibliotēkā *Sala*. Izveidojusies laba sadarbība ar Alojas novada pašvaldību, un A. Hansons cer, ka tā tikai attīstīsies.

Ungurpils ezerā dzīvo līdakas, asari, karpas, līņi, raudas, arī karūsas. Organizācijas pastāvēšanas sākumposmā tās biedri par saviem līdzekļiem ezerā ielaida 200 kg karpu. – *Tām te acīmredzot ļoti patīk, jo pamatīgi savairojušās. Ezers ir dūņains, tās ēd dūņas un ne vienmēr grib ķerties. Bet ir gadījies copmaņiem tikt pie sešus vai septiņus kilogramus smagām. Arī līdakas šeit ir smukas. Lielākā noķertā, šķiet, bija*

turpat astoņkilogramīga. Tāpat ir bijuši līņi – pieckilogramnieki, – stāsta biedrības vadītājs. Pats viņš neesot liels makšķernieks, bet reizēm māca mazmeitai copes gudrības. Makšķernieki uz šejieni mēro ceļu no dažādām vietām. Vairākas pēdējās ziemas bijušas labvēlīgas un nav novērota zivju slāpšana. Pirms tam gan, ja bargāka ziema un biežāks ledus, zivis sāka slāpt. Tad mēģināts ar āliņģiem panākt gaisa padevi.

Lielākā problēma Ungurpils ezerā ir avārijas stāvoklī esošais aizsprosts pie vecajām dzirnavām. – *Ja aizsprosts tiks pārrauts vai tik daudz bojāts, ka pa to sāksies teces, viss tas skaistums ar peldošajām salām var pazust, par zivīm nemaz nerunājot*, – paredz A. Hansons.

Jau tagad aizsprostā ir dažas caurteces, tādēļ veidojums vairs nespēj noturēt ezera ūdenslīmeni pietiekami stabili. Viņš cer, ka novada pašvaldība atradīs risinājumu (būve gan atrodas privātpašnieka daļā) un aizsprosts tiks salabots. Sarunbiedrs iesaka to arī nedaudz pacelt uz augšu (kaut vai par dažiem desmitiem centimetru), tādējādi paaugstināsies ezera ūdens līmenis un mazināsies tā aizaugšana, kas ir aktuāla.

Alojas novada domes priekšsēdētāja Dace Vilne piekrīt, ka Ungurpils ezera aizsprostam ir nepieciešams remonts. Tiesa, pieaicināto ekspertu ieteiktā risinājuma izmaksas – aptuveni pārsimt tūkstoši eiro – novada pašvaldība šobrīd nevar atļauties segt. Tādēļ tiek meklēts cits risinājums.

Zanes LANDSMANES foto

Limbažu Lielezers copmaņiem nebija devīgs

Sudraba ceļojošā ALDA kauša izcīņas spiningošanā 2. posms svētdien tika aizvadīts Limbažu Lielezerā. Tas šoreiz nebija devīgs – 18 komandu koplomā tikai 5,85 kg zivju. Tostarp nebija pat neviena zandarta! Arī līdaciņas bija uz vienas rokas pirkstiem saskaitāmas un nelielas, pārsvarā ķērās asariši. Uz svāriem tika liktas pat 40 gramīgas zivteles, un vietu sadalījumu arī izteica grammi. 1. vietu ieguva Pēteris Rūķis (komanda *Derīgie izrakteņi*), viņa loms – 1,19 kg smaga zaļsvārce, par to viņš saņēma arī veicināšanas balvu kā par garāko līdaku. 2. vietā *Ziķeri* (Jānis un Roberts Lietiņi), kam bija par 16 g mazāks loms. Sekoja *Bērzi* (Zigmārs un Rinalds Bērziņi) – 0,995 kg, ceturtie *JG* (Jānis Bitenīks un Guntis Grīnbergs) – 0,99 kg. Veicināšanas balvu par noķerto īsāko asari saņēma Zīgfrīds Karelis, bet par garāko – Kaspars Ozoliņš. 6 komandas saņēma ALDA dāvanu kartes, bet pie J. Lietiņa dāvātā kartupeļu (jauno) maisa par pēdējo ieskaites punktu tika komanda *Ko mēs te darām*, to saņēma Imants Saulītis.

Vai nu makšķerniekiem ir stipri nervi, vai arī viņi zina, ka pēc dienas, kad necopē, būs arī

2. posma otrās vietas ieguvēji – komanda *Ziķeri* (Jānis un Roberts Lietiņi)

labākas, – krastā visi nāca smaidīgi. Viņus nemulsināja, ka zivis Guntras Remeses vārtajai zupai bija jāpērk tuvīnā *top!* veikalā. Kāpēc Lielezers nebija devīgs, spriedumi bija dažādi. Visvairāk tika minēts, ka acīmredzot zivis jau ir kārtīgi ieturējušas. Rakstījām, ka sacensību 1. posmā Lādes ezerā tas tika patukšots par 47,005 kg. Vīri sprieda, ka tas bijis tūlīt pēc līdaku nārsta, kad tās

bijušas ēdelīgas. Abu posmu kopvērtējumā 1. vietā *Lauztie airi* (Imants Grabovskis un Vladimirs Komarovs), 2. – *JG* (abām komandām pa 6 punktiem), seko *Divi dvīņi* (Edijs Jundzis un Oļegs Marks, 10 p.), vēl *olimpiskajā* sešniekā – *Ziķeri* (11 p.), *Laimīgie* (12 p.) un *Derīgie izrakteņi* (13 p.). Nākamais posms, ko izlozēja P. Rūķis, 20. augustā Katvaru ezerā.

Pie Lielezera taps zandarta skulptūra

Gatavojoties Limbažu pilsētas svētkiem, iecerēts izveidot vides objektu – cinkotu zivs skulptūru *Zandarts* un to novietot Lielezera krastā. Ideja radusies nējauši, pilsētas svētku rīkotājam no pasākumu aģentūras *Gravity* ar pašvaldības aģentūras ALDA direktoru Jāni Remesu spriežot, kā pasākumu padarīt interesantāku. Lielezers kā makšķernieku iecienīta ūdenstilpe tādu objektu arī ir pelnījis. Par to, kādai zivij jāgozējas ezera krastā, ilgi nebi-

jis jādama. Viena no Lielezera vērtībām ir zandarts.

Gaidāms, ka objekts būs mākslinieciski interesants. Tā autors Arvis Daņilovs ar metālu strādā neparasti – izmanto sīkas detaļas, skrūves un uzgriežņus u.tml., ko savieno skulptūrās. SIA *Gravity* projekts atbalstīts pašvaldības kultūras projektu konkursā ar 1400 eiro. Cerams, līdz pilsētas svētkiem mākslinieks paspēs darbu pabeigt un to laikā *Zandartu* svinīgi atklās.

Papildina Dūnezera zivju krājumus

Jūnijā Limbažu Dūnezērā ielaida 3000 līdaku mazuļu. Limbažu novada pašvaldības aģentūras ALDA direktors Jānis Remess bilda – tas nav daudz, bet tomēr kaut kas. Laikapstākļi zivju pavadīšanai lielajā dzīvē bija labvēlīgi. Nedaudz līņāja, bet tas tikai nāca tām par labu. Audzētavas *Rūja* zivkopis Ivo Zēmelis pastāstīja, ka ezerā ielaistas vienasaras līdakas, kas audzētavas dīķī mitinājušas kopš aprīļa. Šis esot īstais brīdis zivis laist ezerā, citādi tās, sasniegušas noteiktu vecumu, sāks *uzkost* cita citu. Dūnezērā tās pārtiks no mailītēm, raudiņām un

citām mazajām radībām. Ja dzīves apstākļi būs labi, tad aptuveni pēc trim vai četriem gadiem līdakas sasniegs kilogramu svāra un kļūs interesantas arī makšķerniekiem. To izdzīvošanas izredzes esot labas.

Līdaku mazuļu ielaišanu pamatā finansēja pašvaldība (750,17 eiro), Latvijas Zivju fonds piešķīra 135,33 eiro. Šogad zivju krājumus papildinās arī Augstrozes un Limbažu Lielezerā, tāpat Umurgas dīķī.

Turpinājums – 6. lpp.

 Sākums – 5. lpp.

Katvaru ezera čempionātā Noķer – atlaid karpas kūtras

Teju pusceļā ir biedrības *Katvaru ezers* rīkotais karpu makšķerēšanas čempionāts *Noķer – atlaid* Katvaru ezerā. Sacīkstē vērtē zivis, kas smagākas par 7 kg. Biedrības vadītājs Jānis Krūmiņš teic, ka pagaidām gan karpas lāgā neķeras un konkursam pieteiktas tikai astoņas ieskautes zivis. – *Laikapstākļi tādi, kas nepatīk ne cilvēkiem, ne karpām. Ceram uz augustu, kad sola siltāku*, – teic sarunbiedrs. Pagaidām smagāko karpu (11,85 kg) jūnija beigās izvilcis Limbažu novada iedzīvotājs Jānis Bērziņš. Šīs zivis makšķerēt ierodas ne tikai vietējie copmaņi, bet arī karpisti no Cēsīm, Rīgas un citurienes. Līdzšinējie čempionāta dalībnieki bijuši aktīvi sacensībās arī iepriekšējos gados. Tas ilgs līdz 30. oktobrim.

**20. augustā Katvaru ezerā
Sudraba ceļojošais
ALDA KAUSS 2017
spiningošanā
(3. posms)**

Sīkāka informācija,
zvanot pa tālr. 26142812.

Ne asakas!

Noslēdzies lašu un taimiņu smoltu monitorings Salacā

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu nodaļas speciālisti apkopojuši lašu un taimiņu smoltu monitorings Salacā datus. Pēc tiem aprēķināts, ka šogad migrējuši apmēram 16 000 smoltu, kas salīdzinoši ir maz, bet neliecina par kritisku situāciju to populācijā.

BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu nodaļas vadītājs Jānis Birzaks noraida bažas, ka šī gada dati liecinātu par lašveidīgo skaita samazināšanos. – *Tam par iemeslu var būt dažādi apstākļi, ko nevaram ietekmēt vai kontrolēt. Gan tas, cik no jūras ienāk pieaugušie īpatņi, vaislinieki, kādi ir nārsta apstākļi, tāpat to, kas notiek pēc tam. Daudzi faktori ietekmē mazuļu izdzīvotību laikā no apauglota ikra līdz smoltam, piemēram, slimības, parazīti vai savstarpējā konkurence ar sugas brāļiem vai citām sugām par barību vai dzīves telpu. Tos apēd dzīvnieki, kas barojas ar zivīm. Lašveidīgo mazuļu izdzīvotību var ietekmēt ekoloģiskie apstākļi, piemēram, upes caurplūdums, ūdens temperatūra, skābekļa saturs ūdenī u.c. Lielākā daļa smoltu, kas šogad migrēja, bija no 2015. gada nārsta. Tātad to gadā rudenī lašveidīgo nārsts nav bijis tik veiksmīgs. Arī tam var būt vairāki cēloņi – vaislinieku skaits, ekoloģiskā situācija vai nelegālā zveja, makšķerēšana un tamlīdzīgi. Zinātnieku rīcībā ne vienmēr ir pietiekama informācija, lai pateiktu, kādēļ tā vai cita lašu paaudze bijusi mazražīga. Bet dabas procesiem ir raksturīgi, ka dažādu sugu paaudžu ražī-*

bas atšķiras – ir gan bagāti, gan sliktāki gadi. Satraukties jāšāk, ja, teiksim, kādus 20 gadus to skaits gadu no gada samazinātos, – skaidro BIOR speciālists. Zvejas dati liecina, ka vismaz taimiņu pēdējos divos gados piekrastes zvejā ir daudz. Tie paliek dzīvot mūsu piekrastes ūdeņos, laši dodas tālāk Baltijas jūrā. Pērn migrējušie no jūras varētu atgriezties 2018. gadā. – *Ja mūsu rīcībā esošie dati ir precīzi, tad nākamgad Salacā jāienāk vairāk nārsta lašiem. Protams, daļa būs jau nozvejota Baltijas jūrā.*

J. Birzaks informē, ka smoltu uzskaites murdu Salacas lejtecē izvietojusi katru pavasari kopš 1964. gada. Pētījumos noskaidrots, ka konkrētajā vietā, kur tek upes centrālā straume (tā ir piektā daļa no upes platuma), ir vislielākā lašveidīgo migrācija. Pēc tam iegūtos datus pārrēķina uz visu upi, lai noteiktu, cik zivju reāli migrē. Kopš uzskaites pirmsākumiem visbagātīgākais gads smoltu migrācijā bija pērn – pa abām sugām kopā bija 58 000 (apmēram 40 000 lasēnu, pārējie – taimēni). – *Tas nozīmē, ka Salacā lašu un taimiņu bija pat vairāk, nekā mēs varējām iedomāties*, – teic sarunbiedrs. Savukārt viszemākā to migrācija bijusi, kad kopumā abām sugām fiksēti tikai 3–4 tūkstoši. Šādi kritiski gadi gan ir ļoti reti. Salacā laba raža ir 10–15 tūkstoši migrējušo taimiņu un 30 tūkstoši lašu.

BIOR pārstāvis skaidro, ka ekoloģiskie apstākļi Salacā – upes aizaugšana un ūdens temperatūras pieaugums – klimata izmaiņu rezultātā vismaz pagaidām lašu un taimiņu populācijai nerada kritisku si-

tuāciju. Runājot par upju tīrītāju rosīšanos, J. Birzaks teic, ka mērķis ir labs – lielajās upēs izšķūrē ūdenszāles un irdina grunti, mazajās izņem sakritušos kokus. Tiesa, tas notiek kampaņveidīgi un haotiski, nenovēršot ūdenstilpju aizaugšanas cēloņus – ūdens pārsātinātību ar barības vielām. Piemēram, Salacā ieplūst Burtnieku ezera ūdeņi, kas ir bagāti ar augiem nepieciešamām barības vielām, tāpēc upe aizaug arvien vairāk. Upju tīrīšanas efektivitāte Latvijā nav pēlta, tāpat to ietekme uz lašveidīgajām zivīm Salacā. Šo pasākumu efektivitāte gan varētu būt īslaicīga. – *Salacas aizaugšana noteikti palielinās un to, visticamāk, ietekmē arī klimata izmaiņas. Rezultātā parādās arvien vairāk ūdensaugu. Zivju nav kļuvis mazāk, atsevišķu sugu, kas agrāk bija reti sastopamas, populācijas pat pieaug. Pieaug arī bioloģiskā daudzveidība. Daba ir dinamiska sistēma. Protams, mēs izmaiņas redzam, bet īsti tās ietekmēt nevaram un nāksies tām pielāgoties*, – pauz sarunbiedrs.

Salaca ir Latvijas un pat Austrumbaltijas produktīvākā lašupe – tā saražo visvairāk lašu un taimiņu. – *Šī upe ir nozīmīga Baltijas laša ģenētiskās daudzveidības saglabāšanā. Protams, tā nav salīdzināma ar Botnijas līča lašupēm, kas saražo vairāk nekā miljonu smoltu gadā. Bet Salaca mums ir, un labi, ka esam to saglabājuši*, – teic J. Birzaks.

* Skaidrojums: smolts – jauns lasis vai taimiņš migrācijas stadijā uz jūru, laša un taimiņa mazulis – jauns lasis vai taimiņš upes dzīves laikā.

Nav zinātniska pamatojuma aizliegt rūpniecisko zveju

Portālā *ManaBalss.lv* pērn sāka parakstu vākšanu par rūpnieciskās zvejas (izņemot nēģu zveju) aizliegumu Latvijas iekšējos ūdeņos. Iniciatīvas autors uzskata, ka šāda zveja rada kaitējumu jau tā niecīgiem saldūdens zivju resursiem. Aizliedzot rūpniecisko zveju, būtiski uzlabotos zivju resursi valsts iekšējos ūdeņos, kā arī biznesa vide zivju audzētavu uzņēmumiem. Viņaprāt, nepieļaujama ir situācija, ka visas sabiedrības īpašumu izmanto vien neliela daļa sabiedrības locekļu, jo rūpnieciskās zvejas licences ir tikai dažu cilvēku privilēģija. No nepieciešamajiem 10 000 parakstiem savu balsi iniciatīvai atdevis 1251.

Iniciatīva – konkurences izpaušme

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu nodaļas vadītājs Jānis Birzaks skaidro, ka vēlmei aizliegt rūpniecisko zveju valsts iekšējos ūdeņos nav nekādas saistības ar apdraudējumu zivīm. Tā vienkārši ir konkurences izpaušme starp zivju resursu izmantotāju grupām. – *Aizlieguma prasīšanai nav bioloģiska pamatojuma, ka mums būtu jāaizsargā zivis, ieviešot to ķeršanas aizliegumu. Protams, zivis jāiegūst tādā apjomā, lai nodrošinātu to resursu ilglaicību. Nevar vainot zvejniekus, ja makšķerniekiem zivis neķeras*, – teic sarunbiedrs.

BIOR speciālists stāsta, ka kopš 2000. gada Latvijas iekšējos ūdeņos zvejas aizliegumu daudzums krietni audzis. Virknē lielu ezeru to darīt ir aizliegts, tāpat aizliegti atsevišķi zvejas rīki, pagarinātas liegumu sezonas: – *Tas, ka mēs pašlaik iekšējos ūdeņos nozvejojām 200 līdz 300 tonnu zivju, bet padomju laikā 3000–3500 tonnu, nenozīmē, ka tagad nav zivju. Tas ir tieši tādēļ, ka rūpniecis-*

kajai zvejai uzlikti dažādi liegumi.

J. Birzaks pauz arī neizpratni par konkrētās iniciatīvas būtību – tas ir, kādēļ nogalināt zivi makšķerējot ir labi, bet zvejojot nav. Viņš atsaucas uz dažādām organizācijām civiltiet pasaulē, kas makšķerēšanu dēvē pat par asiņaino sportu. Īpaši to veidu, kad zivis noķer un palaiž atpakaļ ūdenī. – *Mēs esam visēdāji un izmantojam to, ko dēvējam par dabas dāvanām. Bet vai šīs dāvanas vajag izmantot iepriecai? Tas ir tāds filozofiski kutelīgs jautājums. Arī gluži lietišķām vajadzībām ES ievieš ierobežojumus, piemēram, dzīvnieku, to skaitā zivju, izmantošanai pētījumos un eksperimentos. Latvijā makšķernieku skaits varētu būt 10% no iedzīvotāju skaita, bet zvejnieku ir mazāk – iekšējos ūdeņos no 1000–2000 personām. Taču arī pārējie grib pārtikā izmantot vietējās zivis, ne tikai akvakultūrā audzētas vai jūrā zvejotās. Zvejnieki šo zivju ķeršanas darbu padara mūsu vietā. Sarunbiedrs arī norāda uz iniciatīvas rosinātāja minēto akvakultūras nozari, kuras attīstību šīs zvejas aizliegums varētu veicināt. – *Sabiedrībai būtu jāzina, ka Latvijas akvakultūras uzņēmumi pašlaik saražo aptuveni 5 reizes mazāk produkcijas nekā 80. gadu beigās–90. sākumā. Katrā ziņā ES fondu naudas izmantošana, šķiet, nav rezultējies izaudzētu zivju tonnās, tādēļ iznāk, ka trūkstošā produkcija netiek ražota uz vietas Latvijā, bet importēta. Piedāvājums aizliegt zivis zvejot, lai attīstītos akvakultūra, nenostrādās, jo zivis tiks ievestas no citām valstīm. Drīzāk zveja jāattīsta kopā ar mazo pārstrādi – kad zvejnieks vai viņa ģimene lomu pārstrādā, piemēram, zivju atdzēsēšana, tīrīšana, filēšana, kūpināšana, kaltēšana*, – iesaka J. Birzaks.*

Viņš vērtē, ka zvejošanas aizliegumi dažkārt iet līdz absurdam. Piemēram, aizliedzot zvejot ezerā ielaistus zušus, kas vēlāk, migrējot uz jūru, iet bojā HES turbīnās.

MK noteikumi par rūpnieciskās zvejas limitiem un to izmantošanas kārtību iekšējos ūdeņos nosaka, kādos ezeros drīkst būt rūpnieciskā zveja un cik intensīva. Sarakstā minētas arī septiņas mūspuses ūdenstilpes, tai skaitā Limbažu pagasta Dziļezers. Tas ir privāts un zvejas tiesības tajā var izmantot ezeram piekļaujošo īpašumu saimnieki – Šporņu ģimene, kas to arī apsaimnieko. Jolanta Šporne skaidro, ka paši apsaimniekotāji šos zvejas limitus neiegādājas un neizmanto, bet atvēl ezeru makšķerniekiem. Jolanta atzīst, ka cilvēku viedokļi dalās – ir makšķernieki, kuri bažijas, ka ar tīkliem tiek izsmeltas visas zivis, bet citi spriež, ka tā nebūt nav. Viņa savulaik interesējusies BIOR par rūpnieciskās zvejas aizliegšanu Dziļezērā. Institūts informējis, ka tad jāveic izpēte, lai noskaidrotu, vai zivju resursi ir tik nepietiekami, ka tīklu likšana būtu aizliedzama. J. Šporne uzskata – sliktums nav tajā, ka liek tīklus, bet tajā, ka dažkārt to liecēji neievēro noteikumus. Piemēram, zivju tīkotājs iegādājas limitu uz 30 m, bet nekautrējas ezerā ielikt divtīk. Lemšanu par to, vai rūpnieciskā zveja aizliedzama, sarunbiedre atstāj biologu ziņā, jo tic, ka speciālisti seko līdzi dažādu zivju sugu populācijas stāvoklim.

Ir jāizvēlas dzidrs ūdens vai daudz zivju

Mūspuses ezeru apsaimniekotāji, piemēram, Limbažu novada pašvaldības aģentūras ALDA direktors Jānis Remess un Lādes ezera apsaimniekošanas biedrības pārstāvis Jānis Martinsons stāsta, ka praktiski visos ezeros ir ļoti daudz mazo, balto zivju, teiksim, raudiņu. Tātad nevar apgalvot, ka mums ir niecīgi saldūdens zivju resursi. J. Birzaks šim novērojumam piekrīt. Balto zivju īpatsvars pieaug, jo daudzviet aizliegta zvejošana vai arī tā ir ļoti iero-

bezota. – *Šo zivju bieži vien ir par daudz, tādēļ ir sliktāka ūdens kvalitāte, tas nav tik dzidrs un vairāk zied. Sabiedrībai jāsaprot, ka alternatīvas nav. Pie liela zivju blīvuma, piemēram, karpu audzēšanas dīķos, ūdens kvalitāte neatbilst, piemēram, atpūtas vajadzībām. Teiksim, Salacgrīvas un citu vietu iedzīvotāji Salacā var novērot Burtnieku ezera ziedēšanas sekas. Katru gadu augustā upes ūdens kļūst pelēkaļš un duļķains*, – stāsta J. Birzaks.

Vai zivju ķērāji varētu mazināt šo balto zivju īpatsvaru? J. Birzaks min, ka jāņem vērā divas lietas – zvejošanas un makšķerēšanas intensitāte un tās selektivitāte jeb tas, ko makšķerē un zvejo. Padomju laikā bija sauklis, ka tauta jābaro, un tad izmantoja zvejas metodes, kas ļāva ņemt arī mazāka izmēra zivis. Tika zvejots arī vairāk sugu nekā patlaban. Mūsdienās zivju ķērāji gan vairāk orientējas uz komerciāli izdevīgākām un pieprasītākām sugām, makšķerniekiem vēl, protams, interesē trofejas izmēra zivju īpatņi. – *Svarīgs ir arī cits aspekts. Zvejnieki parasti ir vietējie iedzīvotāji vai zemes īpašnieki upju un ezeru krastos, kamēr makšķernieki ir pārsvarā pilsētnieki. Nemot vērā iedzīvotāju izvietojumu Latvijā, droši vien, ka makšķernieki lielākoties ir Rīgas iedzīvotāji. Nedomāju, ka vienas iedzīvotāju daļas interešu vārdā ierobežot citas daļas saimniecisko vai privātu (pašpatēriņa zvejā) darbību ir prātīgi*, – skaidro BIOR pārstāvis.

**Tematisko lapu
atbalsta:**

Lapu sagatavoja **Līga LIEPIŅA,**
Regīna TAMANE un Linda TAURIŅA